

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 5081/23
25.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Љиљане Милосављевић и Мирославе Вучетић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Петровић, адвокат из Београда, ул. Десанке Максимовић бр.21/5, против туженог АGRONIM & КЕМОИМРЕХ ДОО БЕОГРАД, са седиштем у Београду, ул. Ресавска бр.66, ради поништаја решења о отказу и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 619/23 од 5.7.2023.године, након расправе одржане пред другостепеним судом дана 25.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 619/23 од 5.7.2023.године у ставу првом, другом, четвртном и шестом изреке, тако што се:

ОДБИЈА као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду број 100 од 28.3.2017.године, број 200 од 1.4.2020.године.

ОДБИЈА као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу по основу накнаде штете због незаконитог престанка радног односа, уместо враћања на рад, исплати износ од 185.156,04 динара, са законском затезном каматом почев од 5.7.2023.године, као дана пресуђења, па до исплате.

ОДБИЈА као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете услед незаконитог отказа, у висини изгубљених зарада за сваки месец у ком тужилац није радио, за период од 1.5.2020.године до 31.5.2022.године, и од 1.7.2022.године до 30.6.2023.године, исплати износе од 30.859,34 динара, са законском затезном каматом почев од 16. у месецу, за претходни месец, па до исплате.

ОДБИЈА као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да за тужиоца обрачуна и уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално

осигурање на основицу од 30.859,34 динара, за период од 1.5.2020.године до 31.5.2022.године, и од 1.7.2022.године до 30.6.2023.године, и то за обавезно здравствено осигурање на рачун Републичког фонда за здравствено осигурање, за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на рачун Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и за осигурање за случај незапослености на рачун Националне службе за запошљавање.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу осмом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 619/23 од 5.7.2023.године, тако што се **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 203.016,00 динара, а тужилац се **ОБАВЕЗУЈЕ** да туженом на име накнаде трошкова првостепеног парничног поступка исплати износ од 28.240,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 14.120,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 619/23 од 5.7.2023.године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду бр. 100 од 28.3.2017. године, бр.200 од 1.4.2020. године. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је тужени обавезан да тужиоцу по основу накнаде штете због незаконитог престанка радног односа, уместо враћања на рад, исплати износ од 185.156,04 динара, са законском затезном каматом почев од 5.7.2023. године, као дана пресуђења, па до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у ком је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на досуђени износ од 185.156,04 динара исплати законску затезну камату почев од 13.6.2022.године до 4.7.2023.године. Ставом четвртим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете услед незаконитог отказа, у висини изгубљених зарада за сваки месец у ком тужилац није радио, за период од 1.5.2020. године до 31.5.2022. године, и од 1.7.2022.године до 30.6.2023.године, исплати износе од 30.859,34 динара, са законском затезном каматом почев од сваког 16. у месецу, за претходни месец, па до коначне исплате. Ставом петим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у ком је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете услед незаконитог отказа, на име изгубљене зараде, за период од 1.7.2023.године до 5.7.2023.године, исплати износ од 30.859,34 динара, са законском затезном каматом почев од сваког 16. у месецу, за претходни месец, па до исплате. Ставом шестим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да за тужиоца обрачуна и уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање на основицу од 30.859,34 динара, за период од 1.5.2020. године до 31.5.2022. године, и од 1.7.2022.године до 30.6.2023.године, и то за обавезно здравствено осигурање на рачун

Републичког фонда за здравствено осигурање, за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на рачун Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и за осигурање за случај незапослености на рачун Националне службе за запошљавање. Ставом седмим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у ком је тражио да се обавезе тужени да за тужиоца обрачуна и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање на основицу од 30.859,34 динара, за период од 1.7.2023. године до 5.7.2023. године, и то за обавезно здравствено осигурање на рачун Републичког фонда за здравствено осигурање, за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на рачун Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и за осигурање за случај незапослености на рачун Националне службе за запошљавање. Ставом осмим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 203.016,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу првом, другом, четвртом, шестом и осмом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у побијаном делу, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба туженог основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у преиначеном делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка, прописане одредбом члана 374. став 2. тачке 1. до 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у поступку пред првостепеним судом, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима чувара, који рад није обављао у седишту туженог, а решењем туженог од 1.4.2020. године тужиоцу је отказан уговор о раду закључен 28.3.2017. године закључно са 15.4.2020. године, због тога што је услед економских и организационих промена престала потреба за обављањем послова на којима је тужилац као запослени радио, а није могла да му се обезбеди нека од мера за запошљавање код послодавца и одређено је да ће се тужиоцу отпремнина исплатити најкасније дана 15.4.2020. године. У образложењу решења је наведено да је у предузећу донета одлука надлежног органа о престанку потребе за радом запосленог бр.191 од 30.3.2020. године, којом је исказан вишак за укупно једног запосленог, те се нису стекли услови за обавезу доношења програма вишка запослених у складу са законом, а тужиоцу је исплаћена отпремнина дана 15.5.2020. године. Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова код туженог од 20.3.2020. године, у оквиру пословно организационог дела под називом Пословно услужни центар Батајнички друм бр.5 Земун, одређено је да се укидају и бришу послови чувара, одређено је да Правилник ступа на снагу протеком 8 дана од дана објављивања на огласној табли Друштва и истом је констатовано да је Правилник истакнут на огласној табли послодавца дана 20.3.2020. године, а да ступа на снагу 29.3.2020. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је оспорено решење незаконито због чега је усвојио тужбени захтев за његов поништај и делимично захтев за накнаду штете уместо враћања на рад и накнаду штете на име изгубљене зараде, као и захтев за уплату доприноса за обавезно социјално осигурање. Првостепени суд је прихватио наводе тужиоца да тужени није на прописан начин објавио општи акт, односно Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији, с обзиром да је исти објављен у седишту туженог који се налази на адреси у Београду у улици Ресавска бр.66, док је тужилац обављао уговорене послове у ... у улици ... По оцени првостепеног суда, поменути Правилник је морао бити објављен на начин да буде доступан свим запосленима, па тако и тужиоцу, који није имао потребу да долази у седиште туженог, јер му се радно место налази на другој локацији. С обзиром на наведено, првостепени суд је закључио да Правилник није објављен на ваљан начин, јер није био доступан свим запосленима, а што има за последицу да исти није могао ступити на правну снагу, због чега није ни могао да произведе правне последице на радноправни статус запослених, конкретно тужиоца. Такође, првостепени суд је оценио да незаконитост оспореног решења о отказу произлази и из чињенице да тужени није испоштовао процедуру прописану чл. 158. став 1. Закона о раду, односно рок за исплату отпремнине, јер је отпремнину тужиоцу исплатио 30 дана након отказивања уговора о раду, због чега је отказна процедура повређена, што је довољан разлог за незаконитост оспореног решења о отказу. Првостепени суд је делимично усвојио и тужбени захтев тужиоца за накнаду штете уместо враћања на рад, у висини шест зарада, тужбени захтев за накнаду штете на име изгубљене зараде, за период од 1.5.2020. године до 31.5.2022. године, и од 1.7.2022.године до 30.6.2023.године, као и захтев да уплату припадајућих доприноса за обавезно здравствено осигурање, за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, као и осигурање за случај незапослености, на основуцу коју представља досуђени износ изгубљене зараде. Првостепени суд је оценио да је тужба поднета благовремено имајући у виду Уредбу о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15.3.2020.године, која је ступила на снагу 20.3.2020.године, а престала да важи 6.6.2020.године (“Службени гласник РС”бр.38/20), према којој су рокови за подношење тужбе у парничном поступку престали да теку за време ванредног стања проглашеног 15.3.2020.године, па како је иста престала да важи 6.5.2020.године, то је последњи дан рока за подношење тужбе био 5.7.2020.године, у недељу, због чега је рок померен на наредни радни дан 6.7.2020.године, када је тужба и поднета.

Како је у овој парници првостепена пресуда већ једном била укинута, а услед погрешне примене материјалног права, чињенично стање је остало непотпуно утврђено на околности које су од значаја за решавање ове правне ствари, овај суд је у смислу одредбе члана 383. став 4. Закона о парничном поступку, одржао расправу, поновио изведене доказе у првостепеном поступку, па је оценом изведених доказа у смислу члана 8. Закона о парничном поступку, утврдио следеће чињенично стање:

Тужилац је засновао радни однос код туженог уговором о раду од 31.7.2015. године, на одређено време, у трајању од месец дана, почев од 1.8.2015. године, на пословима чувара, а уговором о раду од 28.3.2017. године, тужилац је засновао радни однос на неодређено време на пословима чувара почев од 1.4.2017. године. Решењем туженог од 1.4.2020. године, тужиоцу је отказан уговор о раду закључен 28.3.2017.

године, закључно са 15.4.2020. године, због тога што је услед економских и организационих промена престала потреба за обављањем послова на којима је тужилац као запослени радио, а није могла да му се обезбеди нека од мера за запошљавање код послодавца. Решењем је одређено да тужилац има право на отпремнину у износу који одговара збиру 1/3 месечне зараде запосленог исплаћене за последња три месеца која претходе месецу у ком се исплаћује отпремнина запосленом за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца, која ће се исплатити најкасније дана 15.4.2020. године. У образложењу решења је наведено да је у предузећу донета одлука надлежног органа о престанку потребе за радом запосленог, бр.191 од 30.3.2020. године, којом је исказан вишак за укупно једног запосленог, те се нису стекли услови за обавезу доношења програма вишка запослених у складу са законом. Тужилац је решење примио 2.4.2020. године. Решењем туженог од 1.4.2020. године, тужиоцу је одобрено коришћење годишњег одмора за 2019. годину у трајању од 5 радних дана и сразмеран део годишњег одмора за 2020. годину у трајању од 5 радних дана који ће користити од 2.4.2020. године, закључно са 15.4.2020. године и исто је тужилац примио 2.4.2020. године. Тужиоцу је исплаћена отпремнина у износу од 44.182,08 динара дана 15.5.2020. године, према обрачуна отпремнине туженог од 13.4.2020. године. Одлуком о укидању послова од 20.3.2020. године у Пословно – услужном центру Батајнички друм бр.5, Београд – Земун, који послује у саставу послодавца, укинута су послови чувара, радна позиција у Београду, те се послови чувара бришу из Правилника о организацији и систематизацији послова послодавца за организациони део у Београду. Одлуком је наложено правној, рачуноводственој и кадровској служби туженог да у року од 15 дана од дана објављивања сачини Измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији, Одлуку о престанку потребе за радом запослених, решење о отказу уговора о раду запосленог на пословима који се укидају и обрачун припадајућих отпремнина по основу вишка запослених, као и да се одлука објави на огласној табли послодавца. Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова код туженог од 20.3.2020. године, у оквиру пословно организационог дела под називом Пословно услужни центар Батајнички друм бр.5 Земун, одређено је да се укидају и бришу послови чувара и одређено је да Правилник ступа на снагу протеком 8 дана од дана објављивања на огласној табли Друштва. Истом је констатовано да је Правилник истакнут на огласној табли послодавца дана 20.3.2020. године, а ступа на снагу 29.3.2020. године. Одлуком туженог од 30.3.2020.године утврђено је да је код туженог престала потреба за радом једног запосленог и то на пословима чувара, а конкретно АА, са датумом отказа на дан 15.4.2020. године. Из потврде туженог од 2.11.2020. године, утврђено је да је тужилац у марту месецу 2020. године, као месецу који претходи месецу у коме му је престао радни однос, остварио зараду у нето износу од 30.859,34 динара, у бруто 1 износу од 41.696,64 динара и бруто 2 износу од 48.639,13 динара. Тужилац се од 16.4.2020. године водио код Националне службе за запошљавање као лице које остварује новчану накнаду по прописима о запошљавању и признато му је право на новчану накнаду за случај незапослености у НСЗ у трајању од 9 месеци почев од 16.4.2020. године и даље.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, Апелациони суд у Београду налази да је у конкретном случају тужбени захтев тужиоца неоснован.

Одлука првостепеног суда којом је усвојио тужбени захтев тужиоца не може се

прихватити као правилна, јер је суд из правилно утврђених чињеница, извео неправилан закључак да Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији није објављен на ваљан начин јер није био доступан свим запосленима, а што има за последицу да исти није могао ступити на правну снагу, као и да је отказна процедура повређена јер је тужени отпремнину тужиоцу исплатио 30 дана након отказивања уговора о раду, из ког разлога је закључио да је оспорено решење незаконито, па је усвојио тужбени захтев за његов поништај и делимично захтев за накнаду штете уместо враћања на рад и накнаду штете на име изгубљене зараде, као и захтев за уплату доприноса за обавезно социјално осигурање. Наведена неправилност је за последицу имала погрешну примену материјалног права, на чију правилну примену другостепени суд пази по службеној дужности, а на које неправилности и тужени основано указује у жалби.

Према одредби члана 196. став 1. и 4. Устава Републике Србије сви закони и други општи акти се објављују пре ступања на снагу, а ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније само ако за то постоје нарочито оправдани разлози утврђени приликом њиховог доношења.

Наиме, Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова код туженог од 20.3.2020. године, одређено је да исти ступа на снагу протеком 8 дана од дана објављивања на огласној табли Друштва, па како је овај општи акт истакнут на огласној табли у седишту послодавца дана 20.3.2020. године, а што је и констатовано на овом Правилнику, то је исти ступио на правну снагу дана 29.3.2020.године. Објављивањем општег акта истицањем на огласну таблу у седишту послодавца, наведене измене Правилника су ступиле на правну снагу 8 дана од дана објављивања, чиме су се створили услови за његову примену. Без утицаја су наводи тужиоца да није био обавештен о постојању општег акта јер се радно место тужиоца није налазило у седишту туженог, већ на другој локацији, с обзиром да је у конкретном случају реч о јавном публикувању прописа са временским размаком и настојањем да се обезбеди могућност упознавања запослених са истим, али то не подразумева и непосредно обавештавање сваке поједине особе на коју се општи акт односи, због чега је погрешан закључак првостепеног суда да из тог разлога до објављивања овог општег акта код послодавца није дошло, те да исти није ступио на правну снагу. Осим тога, интерним актима туженог није прописана процедура измене постојећих унутрашњих аката и с тим у вези начин њиховог објављивања.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду ("Сл. Гласник" РС 24/05...75/14) је прописано да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца, и то: ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Одредбом члана 158. став 1. истог закона је прописано да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду, у смислу члана 179. став 5. тачка 1. овог закона, запосленом исплати отпремнину у складу са овим чланом.

Када је запосленом за чијим је радом престала потреба исплата отпремнине

извршена после датума означеног као моменат престанка радног односа по овом основу, решење о престанку радног односа је незаконито, осим у случају ако је исплата извршена касније као резултат споразума између послодавца и запосленог или ако је запослени примио отпремнину пре поднете тужбе за поништај решења о престанку радног односа. Имајући у виду наведено, не може се прихватити став првостепеног суда да је неисплаћивање отпремнине пре отказивања уговора о раду тужиоцу као технолошком вишку, разлог за незаконитост решења о отказу уговора о раду, с обзиром да је у конкретном случају тужени тужиоцу исплатио износ отпремнине дана 15.05.2020. године, а пре подношења тужбе у овом судском поступку.

Имајући у виду утврђено чињенично стање и то да су Правилником о организацији и систематизацији послова код туженог од 20.3.2020. године, који је ступио на правну снагу дана 29.3.2020.године, укинути послови на којима је тужилац радио, да је на основу таквог акта донета одлука надлежног органа туженог дана 30.3.2020. године о престанку потребе за радом једног запосленог и то на пословима чувара, без могућности обезбеђења другог посла, а конкретно АА, након чега је донето оспорено решење о отказу уговора о раду дана 1.4.2020.године, са датумом отказа на дан 15.4.2020. године, као и да је тужени тужиоцу исплатио износ отпремнине дана 15.05.2020. године, а пре подношења тужбе у овом судском поступку, то је, по оцени овог суда, тужени у поступку доношења побијаног решења у свему поступио према одредбама члана 153.-158. Закона о раду, те како је због укидања радног места на коме је радио тужилац престала потреба за његовим радом, оправдан је отказни разлог из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, због чега је побијано решење туженог од 1.4.2020. године законито.

Из наведених разлога, другостепени суд је преиначио првостепену одлуку и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца, како у погледу одлуке о законитости решења о отказу, тако и у погледу одлуке о захтеву за накнаду штете уместо враћања на рад и накнаду штете у виду изгубљених зарада, као и захтева за уплату доприноса за обавезно социјално осигурање, јер је реч о захтевима чија основаност зависи од одлуке о законитости решења о отказу уговора о раду.

Правилно је првостепени суд оценио да је тужба у овој парници поднета благовремено, с обзиром да је тужилац примио оспорено решење 2.4.2020.године, да је Уредбом о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15.03.2020.године ("Службени гласник РС", бр.38/20), која је ступила на снагу 20.03.2020.године, у члану 1. прописано да рокови за подношење тужбе у парничном поступку, приватне тужбе у кривичном поступку, предлога за покретање ванпарничног поступка или поступка извршења и обезбеђења, подношење тужбе у управном спору и подношење уставне жалбе, престају тећи за време ванредног стања проглашеног 15.03.2020.године, па како је Уредба престала да важи 06.05.2020.године, а тужба поднета 3.7.2020.године препоручено поштом, а примљена у суд 6.7.2020.године, то није протекао рок из члана 195. Закона о раду.

С обзиром на исход поступка и успех странака у њему, преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу осмом изреке ожалбене пресуде и

одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова које је имао у поступку пред првостепеним судом, а тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове таксе за жалбу и другостепену пресуду у износу од по 14.120,00 динара, што укупно износи 28.240,00 динара, применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, имајући у виду вредност спора, а према Таксеној тарифи.

Туженом, која је успео у поступку по изјављеној жалби, припада накнада трошкова другостепеног поступка за таксу на жалбу у износу од 14.120,00 динара према Таксеној тарифи.

Како је тужбени захтев тужиоца у целости одбијен као неоснован, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова парничног поступка, како првостепеног, тако и другостепеног и одлучено као у ставу шестом и осмом изреке.

Из наведених разлога, применом одредби члана 383. став 4, члана 394. тачка 4, члана 401. тачка 3. и члана 165. став 2. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Тошић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**